

Ruotu #61	<i>Tiöke/Työckölä/Tiöckälä</i> Yppäri/Pyhäjoki
------------------	---

Sotilastorppa sijaitsi Pyhäjoella Yppärin kylän yhteismaalla 2,5 km rantatieltä ja 15 km Pyhäjoen emäkirkolta. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#10	Karjaluo to Pähr Johanss	Yppäri
#2	Imbola Anders Mattss & Olof Matts	Yppäri
#12	Muikula Erik Erikss	Yppäri

Vuoden 1752 katselmuksessa todettiin, että tuvan katto tuli kunnostaa. Aitta ja lato olivat kunnossa ja uusi navetta oli rakenteilla. Juomaveden sotilas sai joesta. Peltoa oli riittävästi, ojat ja aidat kunnossa. Torpan käytössä ei ollut heinäniittyjä, vaan ruotutalolliset antoivat sotilaille heinät valmiina.

Vuoden 1781 katselmuksessa tupa oli kunnossa, mutta eteisen lattia ja katto tuli kunnostaa. Ladon katto piti korjata, muut ulkorakennukset olivat kunnossa. Pellot ja niityt olivat kunnossa. Puutteen tuli korjata seuraavana syksynä 3 riikintaalerin sakon uhalla.

Vuoden 1791 katselmuksessa tupa oli vasta uusittu, mutta eteisestä puuttui vielä ovi ja lukko. Aitan katto tuli kunnostaa, navetta oli kunnossa. Saunaa tuli korottaa siten, että sotilas voi siellä puida viljansa. Pellot ja niitty olivat hyvässä kunnossa. Puutteen tuli korjata seuraavana syksynä neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Philip Philipss Pijkfäldt/Pique	1734–1742
--	------------------

Philip on syntynyt Savossa noin vuonna 1699–1708. Hänet otettiin sotilaaksi vuonna 1727 Siika-joen komppanian numerolle #131, mistä hänet siirrettiin tähän Pyhäjoen komppanian ruotuun vuonna 1734. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42. Hän kuoli 7.1.1742.

Philip Philipss Pijk/Piques/Pigues, vihitty 9.6.1734 Pyhäjoki **Walborg Andersdr.** Heidät on merkitty Pyhäjoella Anders Imbolan taloon vuosina 1734–35 ja ruotutorppaan vuosina 1736–41. Walborg on merkitty leskenä itselliseksi Pyhäjoen Yppäriissä vuosina 1742–48.

Lapset:

- Andreas** s.21.3.1735 Pyhäjoki, myöh. sotilas #65 Anders **Järnbäck** (katso),
- Johannes** s.19.5.1736 Pyhäjoki,
- Anna** s.15.2.1738 Pyhäjoki,
- Philip** s.11.3.1741 Pyhäjoki. Hän oli rumpalina Pyhäjoen komppaniassa (katso).

Påhl Pickfeldt	1742–1759
-----------------------	------------------

Påhl on syntynyt Ruotsin Länsipohjassa noin vuonna 1719. Hänet otettiin sotilaaksi 24.4.1742, jolloin hänen sotilasasuunsa kuului vanhan mallinen hattu, sukat ja liivi. Ilmeisesti hän osallistui rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1748–51; ainakin vuonna 1749 hän oli Siltavuoren linnoituksella ja Helsingin veistämöllä sekä vuonna 1751 Esossa. Maaliskuussa 1750 hänellä oli ”vilutauti”. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–59. Helmikuussa 1759 hän oli sairaana *Gingossa*. Hän sai eron palveluksesta 16.11.1759, jolloin hänen todettiin olevan vanha ja sairas. Hän kuoli Pommerissa 24.12.1759.

Påhl Larss Pikkfelt, ent. **Wäisenen**, s._._.1718, k._.12.1759 (äiti **Margeta Ericssdr**), vihitty 13.7.1740 Oulainen **Judith Andersdr Äijälä** s._.1.1710, k.16.9.1758 Pyhäjoki. Pählin äiti Margeta ja veli Lars asuivat myös ruotutorpassa vuoden 1746 tienoilla. Pählin viimein ehtoollismerkintä tehty vuonna 1757, joten ilmeisesti hän osallistui Pommerin sotaan.

Lapset:

- Brita** s.13.1.1744 Oulainen. Hän oli piikana Oulaisten Törmäkankaalla vuosina 1774–76, palkollisena Pyhäjoella vuosina 1782–85. Hän muutti Siikajoelle vuonna 1785,
Lars s.23.2.1746 Pyhäjoki. Hänet on merkitty (renki?) Pyhäjoen Pisilään vuoden 1763 tienoilla,
Lisa s.1.8.1750 Pyhäjoki,
Maria s.11.1.1753 Pyhäjoki. Hän oli piikana Pyhäjärven Väisälässä (lippumiehen puustelli) Abraham Lydenillä,
Pähl s.24.7.1757 Pyhäjoki, k.11.8.1757 Pyhäjoki.

Chriss/Christian Hins/Hinsch

1761–1764

Christian on syntynyt Hampurissa noin vuonna 1738. Hän tuli vapaaehtoisena Pommeriin ja otettiin 1.7.1759 sotilaaksi ruotuun #54, mistä hänet siirrettiin tähän ruotuun 12.11.1761. Hänet ylennettiin 1.12.1764 Pyhäjoen komppanian lippumieheksi majoittajan palkalla.

Wirilanderin mukaan hän toimi Pyhäjoen komppanian majoittajana ja lippumiehenä 1.12.1764–18.11.1773, jolloin hän erosi palveluksesta¹.

Petanderin mukaan Henrich Christian on syntynyt 21.9.1733 Holsteinissa. Hänet otettiin vapaaehtoiseksi Spensin rykmenttiin Pommerin Stralsundissa vuonna 1758, vapaaehtoiseksi Pyhäjoen komppaniaan vuonna 1759 ja Everstiluutnantin komppaniaan vuonna 1761, majoittajaksi Pyhäjoen komppaniaan 1.12.1764, lippumieheksi viimeistään vuonna 1772. Hän sai eron palveluksesta 18.11.1773.²

Ei tietoja.

Johan Pickfeldt

1767–1773

Johan on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1742. Hän oli 172 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 18.6.1767. Hän kuoli Suomenlinnassa 25.5.1773. Pohjanmaan rykmentti komennettiin Kustaa III:n vallankaappauksen takia syksyllä 1772 Suomenlinnaan, missä talven ja kevään aikana kuoli 154 miestä, eli melkein viidesosa rykmentistä.

Johan Johans Pijkfelt ent. **Kauckonen/Kanckinen** s.19.5.1742 (tai: s.19.6.1742), k.25.5.1773, vihitty 4.4.1764 Pyhäjoki **Helena/Lena Olofsdr Eilola** s.24.4.1734 Merijärvi (vanh. **Eilola Olof Larss** s.26.12.1700 ja **Marget Thomasdr** s.26.6.1702). Johan oli renkinä Merijärven Kaupilassa ainakin vuosina 1763–68. Hänet on mainittu sotilaana ensimmäisen kerran kastettujen luettelossa vuonna 1769. Helena lapsineen on merkitty itselliseksi Pyhäjoen Yppärissä vuosina 1775–80. Helena vihitty 2.avioon 11.12.1779 Pyhäjoki leski **Anders Mattss Jussila**.

Lapset:

- Walborg** s.21.1.1764 Pyhäjoki (Canckonen, äiti *Anna Olofsdr*), k.10.10.1768 Pyhäjoki,
Maria s.21.8.1766 Pyhäjoki (Kanckunen),
Johannes s.5.5.1769 Pyhäjoki, vihitty 1.avioon 21.11.1792 Kalajoki leski **Susanna Mattsdr Lapinoja** s.1.12.1754 Kalajoki, k.30.4.1797 Kalajoki (vanh. **Lassila Matts** ja **Sara Reinholdsd**), vihitty 2.avioon 30.12.1798 Kalajoki **Lisa Johansdr Järvenoja**. Johannes oli renkinä Kalajoen Poukkulassa vuosina 1788–92 ja meni kotivävyksi Lapinojalle. Susannan 1.puoliso **Anders Olofss Lapinoja** s.30.4.1758 Kalajoki, k.29.3.1790 Kalajoki.

Lapset 1.aviosta:

- Johannes** s.24.9.1793 Kalajoki, k.17.6.1812 Kalajoki,
Susanna s.26.2.1797 Kalajoki, k.5.5.1818 Kalajoki,

Lapset 2.aviosta:

- Mathias** s.26.5.1799 Kalajoki, vihitty 5.11.1821 Kalajoki **Gretha Mattsdr Back**,
Ephraim s.20.3.1804 Kalajoki,
Eva Lisa s.21.11.1806 Kalajoki,
Caisa Greta s.2.3.1813 Kalajoki,

Helena s.11.10.1772 Pyhäjoki (RK/Alavieska: s.11.9.1772), vihitty 28.11.1796 Alavieska **Anders Didrikss Hannula** s.29.5.1775 Alavieska (vanh. **Hannula Diedrich Jörans** s.26.12.1737 Alavieska ja **Margeta Johansdr Wierimaa** s.14.3.1740 Alavieska). He asuivat ensin Alavieskan Hannulassa, myöhemmin uudistilallisina Alavieskassa Taluskylän Hietalassa ja Kytökankaalla sekä myöhemmin itsellisinä Alavieskassa.

Lapset:

Brigitta/Brita s.17.7.1797 Alavieska (Hannula), vihitty 3.12.1821 Alavieska **Mats Matss Alatalo** s.19.1.1800 Alavieska (vanh. **Alatalo Matss Mattss** s.20.2.1774 Alavieska ja **Beata Caisa Vilhelmsdr Tanhuala l. Witzell**, s.14.8.1771 Alavieska),
Margareta s.27.8.1800 Alavieska (Hannula), k.22.7.1803 Alavieska,
Helena s.3.7.1802 Alavieska (Hannula), k.6.8.1803 Alavieska,
Anders s.10.6.1804 Alavieska (Hietala), k.3.4.1811 Alavieska,
Elisabeth s.5.10.1806 Alavieska (Hietala), vihitty 25.6.1830 Kalajoki **Johan Michelss Metsälä** s.25.6.1803 Kalajoki (vanh. **Metsälä Michel Mattss** s.16.4.1764 Kalajoki ja **Beatha Johansdr Metsälä** s.10.4.1778 Kalajoki),
Johan s.2.9.1810 Alavieska (Kytökangas),
Matts s.14.2.1813 Alavieska (Kytökangas), vihitty 21.4.1839 Alavieska **Britha Stina Pehrsdr Hietala** s.17.5.1810 Alavieska (RK: s.7.8.1810) (vanh. **Hietala Pehr Mattss Kijmama** s.6.1.1765 Alavieska ja **Margaretha Mattsdr Frisk** s.6.12.1773 Sievi),
Maria s.5.4.1816 Alavieska (Kytölä), vihitty 18.12.1835 Alavieska **Gustaf Johanss Kytökangas**, ent. **Kådixen**, s.24.10.1807 Alavieska (vanh. **Kådixen Johan Mattss** s.27.6.1775 Alavieska ja **Maria Johansdr Kådixen** s.6.9.1769),

Hans Pickfeldt

1774–1802

Hans on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1751. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 18.2.1774. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90 palvellessaan kesän 1788 saaristoläivastossa fregatti Turunma Ragvaldilla ja 18.10.–1.11.1788 tykkisluupilla. Keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalta Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savossa ja kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Kesällä 1796 hän oli komentajana Etelä-Suomessa, mutta kesäkuussa hän oli sairaana; hänellä todettiin olevan tyrä tai ajettuma reiden juuressa. Kuitenkin jo heinäkuussa hänen todettiin olevan terve. Hän sai eron palveluksesta 7.7.1802, jolloin hänen katsottiin olevan vanha ja hänen oikea silmänsä oli sokea. Hän oli palvellut hyvin ja osallistunut erinomaisesti edelliseen sotaan, joten hänelle esitettiin eläkettä. Hans kirjattiin nostomiehenä armeijaan vielä Suomen sodan aikana kesällä 1808.

Hans Mickelss Pijfelt/Pikfält, ent. **Rahikainen**, s. _._.1750, k.14.11.1808 Pyhäjoki, vihitty 1. avioon 4.7.1773 Kempele **Maria Thomasdr Bohm** s.27.8.1752 Oulunsalo, k.31.5.1793 Pyhäjoki (vanh. **Bom Thomas** ja **Carin Biörn**), vihitty 2. avioon 5.4.1794 Pyhäjoki leski **Maria Gabrielsdr Tähjänjoki** s.11.5.1746 (vanh. **Tähjänjoki Gabriel Jörans** ja **Maria Erichsdr**). Marian 1. puoliso **Philip Philipss Karkulahti**, ent. **Kauppila**, s.17.4.1742 Pyhäjoki, k.15.3.1793 Pyhäjoki (vanh. **Kauppila Philip Henrichss** ja **Anna Jacobsdr**). Hans ja Maria on merkitty itsellisiksi Pyhäjoen Yppärissä ainakin vuosina 1788–94. Leski Maria Gabrielsdr muutti Lisa-tyttärensä kanssa Merijärvelle vuonna 1809.

Lapset 1. aviosta:

Carin s.4.1.1774 Kempele (_._.1773), k.15.1.1791 Pyhäjoki,
Michael s.17.5.1775 Pyhäjoki, k.22.2.1777 Pyhäjoki,

Samuel s.17.4.1777 Pyhäjoki (myös: s.17.3.1777), vihitty 7.12.1804 Pyhäjoki **Lisa Olofsdr Imbola** s.28.1.1778 Pyhäjoki (vanh. **Imbola Olof Michelss** ja **Lisa Mattsdr**). Samuel muutti 17.10.1791 Kalajoelle, tuli Saloisista Nivalaan vuonna 1799 ja oli renkinä Nivalan Vierimaalla vuosina 1799–1800. Samuel ja Lisa on merkitty itsellisiksi Merijärvellä ainakin vuosina 1802–17. Samuel toimi Merijärvellä räätälinä nimellä **Wijk**.

Lapset:

Samuel s.28.12.1807 Merijärvi (äiti Lisa *Michelsdr*), k.6.4.1811 Merijärvi,

Zacharias s.1.1.1812 Merijärvi,

Maria s.19.11.1778 Pyhäjoki, k.27.2.1779 Pyhäjoki,

Sophia s.27.3.1780 Pyhäjoki, k.12.4.1780 Pyhäjoki,

kuoll.synt.p s.27.3.1781 Pyhäjoki, k.27.3.1781 Pyhäjoki,

Christina s.23.5.1782 Pyhäjoki, k.4.7.1782 Pyhäjoki,

Elisabeth s.15.8.1784 Pyhäjoki, k.17.9.1784 Pyhäjoki,

Hans s.31.1.1786 Pyhäjoki, vihitty 7.2.1811 Merijärvi leski **Beata Mattsdr Härölä** s.9.3.1778 Pyhäjoki/Merijärvi (vanh. **Härö Mats Isakss** ja **Anna Hendriksdr**). Hans muutti 30.7.1807 Kalajoelle. Hänet on merkitty varamieheksi Raution Typpöön vuoden 1809 tienoilla. Hans ja Beata asuivat Merijärven Härölässä.

Lapset:

Emmanuel s.24.9.1811 Merijärvi, k.11.6.1815 Merijärvi,

Maria Brita s.3.4.1813 Merijärvi, vihitty 17.6.1838 Merijärvi **Eric Henricss Pahkala** s.20.3.1813 Merijärvi (vanh. **Pahkala Henric** ja **Maria Zachriasdr**),

Johannes s.21.5.1815 Merijärvi,

Matts s.10.12.1816 Merijärvi, k.9.1.1817 Merijärvi,

Beata Catharina s.27.2.1823 Merijärvi,

Matts s.28.7.1787 Pyhäjoki, k.11.8.1787 Pyhäjoki,

Thomas s.14.10.1788 Pyhäjoki, k.31.10.1788 Pyhäjoki,

Johannes s.14.10.1788 Pyhäjoki, k.18.11.1788 Pyhäjoki,

Margetha s.2.2.1792 Pyhäjoki. Hän muutti 8.11.1805 Kalajoelle, missä hänet on merkitty pallolliseksi vuosina 1806–07.

Maria Gabrielsdr:n lapset 1.aviosta **Philip Philipss Karkulahden** kanssa:

Gabriel s.2.7.1767 Pyhäjoki (Tähjänjoki),

Philip s.17.9.1768 Pyhäjoki (Tähjänjoki),

Maria s.3.4.1777 Pyhäjoki (Tähjänjoki/Halunen),

Erik s.28.10.1778 Pyhäjoki (Talus),

Anna s.15.6.1781 Pyhäjoki (Ponnikas), k.15.3.1809 Pyhäjoki. Hän muutti Kokkolaan 27.12.1799 ja palasi Pyhäjoelle 16.5.1805.

Hänellä oli aviottomat lapset:

Anna Lisa s.16.2.1802 Pyhäjoki,

Brita Maria s.23.7.1805 Pyhäjoki,

kuoll.synt.tr s.21.12.1784 Pyhäjoki,

Matts s.26.4.1786 Pyhäjoki (Imbola),

Lisa s.28.5.1788 Pyhäjoki (Karkulahti).

Johan Klang

1803–1803

Johan, ent. **Wirolainen**, on syntynyt Pyhäjoen suurpitäjässä noin vuonna 1782. Hän oli 168 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 21.3.1803. Hänen myöhemmistä vaiheistaan ei ole tietoa.

Johan Klang, ent. **Wirolainen**, s.8.12.1781 Pyhäjoki, k.9.6.1803 Pyhäjoki. Hänen äitinsä oli **Lena/Helena Staffansdr Virolainen/Imbola** s.16.8.1750 Pyhäjoki (myös: s.18.8.1750), k.4.3.1809 Pyhäjoki. Lena oli piikana Erik Lahden talossa vuosina 1775–80 ja tämän jälkeen palkollisena Pyhäjoella.

Lenan vanhemmat ovat **Imbola Staffan Staffanss** s.13.6.1721, k.22.5.1763 Pyhäjoki ja **Lisa Sigfridsdr** 11.11.1710. Heidät on merkitty itsellisiksi Pyhäjoen Yppärissä. Vuoteen 1762 asti he esiintyivät Imbola-nimellä, mutta rippikirjassa 1763–68 he asuivat Virolainen-nimisessä torpassa. Tämän jälkeen myös Leena käytti Virolainen-nimeä, mutta hautausmerkinnässä hänen sukunimensä on taas Imbola.

Anders Anderss Orre

1804–1809

Anders, ent. **Huhtala**, on syntynyt Pyhäjoen suurpitäjässä noin vuonna 1782. Hän oli 165 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 21.3.1803 ruotuun #78 ja siirrettiin tähän ruotuun 7.1.1804. Hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808–09 palvelen huhtikuuhun 1809 asti. Hänellä jäi palkka (1 riikintaaleri 42 killinkiä) saamatta joulukuun 1808 ja helmikuun 1809 väliseltä ajalta. Hän antoi vuonna 1812 valtakirjan kapteeni Fredric Castrénille palkkarästiensä nostamiseksi. Palkkarästit päätettiin maksaa 20.8.1812 valtakirjan mukaisesti.

Anders Aronss Orre, ent. **Huhtala**, s.15.2.1779 Haapavesi (15.3.1779), k.18.11.1844 Haapavesi (vanh. **Huhtala Aron Anderss** s.16.5.1747 Pyhäjoki ja **Maria Mickelsdr Sauvola** s.9.2.1746 Kalajoki), vaimo **Lisa Bertilsdr Liten** s.23.12.1774 Ylivieska, k.22.1.1833 Ylivieska (vanh. sotilas #27 **Liten Bertill** ja **Lisa Ericssdr**). He muuttivat Raaheen vuonna 1813, palasivat samana vuonna Pyhäjoelle ja menivät Ylivieskaan 23.11.1815.

Viitteet

¹ Wirilander 1953, s.322

² Petander 1975, s.251–252